

EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli 2. 3. 2012
COM(2012) 65 final

SPRÁVA KOMISIE RADE

**v súlade s článkom 18 smernice Rady 2003/48/ES o zdaňovaní príjmu z úspor v podobe
výplaty úrokov**

{SWD(2012) 16 final}

SPRÁVA KOMISIE RADE

v súlade s článkom 18 smernice Rady 2003/48/ES o zdaňovaní príjmu z úspor v podobe výplaty úrokov

1. Úvod

V článku 18 smernice Rady 2003/48/ES z 3. júna 2003 o zdaňovaní príjmu z úspor v podobe výplaty úrokov (ďalej len „smernica o úsporách“ alebo „smernica“) ¹ sa stanovuje, že „Komisia podáva každé tri roky Rade správu o uplatňovaní tejto smernice. Komisia na základe týchto správ, podľa potreby, navrhuje Rade akékoľvek zmeny a doplnenia smernice, ktoré sa ukazujú ako potrebné na lepšie zabezpečenie účinného zdaňovania príjmu z úspor a odstraňovania neželaných deformácií hospodárskej súťaže.“

Správa pre prvé prehodnotenie² sa vypracovala v roku 2008 (ďalej len „správa z roku 2008“)³ a týkala sa transpozície a vykonávania smernice a obsahovala zhrnutie ekonomického hodnotenia⁴ a odporúčanie Komisie týkajúce sa potrebných zmien. Potrebnými zmenami určenými v správe z roku 2008 sa mali predovšetkým ujasniť niektoré interpretačné otázky a odstrániť existujúce medzery. Na tento účel prijala Komisia 13. novembra 2008 návrh na zmenu a doplnenie smernice⁵ (ďalej len „návrh“) s cieľom odstrániť existujúce medzery a lepšie predchádzať daňovým únikom.

Správa pre toto druhé prehodnotenie sa týka predovšetkým fungovania smernice a jej ekonomického hodnotenia. Hlavnými zisteniami tohto dokumentu, t.j. rozšírené používanie off-shore jurisdikcií pre sprostredkovateľské subjekty a rast na kľúčových trhoch, na ktorých sa poskytujú produkty porovnateľné s pohľadávkami, sa posilňujú argumenty na rozšírenie rozsahu pôsobnosti smernice a príslušných dohôd uzatvorených v súlade s článkom 17 smernice. Tieto zistenia sú taktiež v súlade s politickým záväzkom krajín G20 podporovať dodržiavanie štandardov pre medzinárodnú výmenu daňových a finančných informácií a používať všetky dostupné protiopatrenia na zakročenie proti daňovým rajom a nespolupracujúcim jurisdikciám, ktoré tieto štandardy nedodržiavajú.

¹ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:157:0038:0048:en:PDF>

² http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/personal_tax/savings_tax/savings_directive_review/index_en.htm

³ Správa KOM/2008/0552

http://eurlex.europa.eu/Result.do?T1=V5&T2=2008&T3=552&RechType=RECH_naturel&Submit=Search

⁴ Podrobne rozpracované v pracovnom dokumente útvarov Komisie, v ktorom sa predkladá ekonomické hodnotenie účinkov smernice Rady 2003/48/EC na základe dostupných údajov, Brusel, 15.9.2008, SEK(2008) 2420

http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/personal_tax/savings_tax/savings_directive_review/sec%282008%292420.pdf

⁵ Návrh smernice Rady, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2003/48/ES o zdaňovaní príjmu z úspor v podobe výplaty úrokov, Brusel, 13.11.2008, KOM(2008) 727 v konečnom znení,

http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/personal_tax/savings_tax/savings_directive_review/com%282008%29727_en.pdf

Viac vecných údajov o témach uvedených nižšie sa nachádza v pracovnom dokumente útvarov Komisie, ktorý je priložený k tejto správe.

2. TRANSPOZÍCIA A VYKONÁVANIE SMERNICE

Komisia v prvom prehodnotení dospela k záveru, že všetky členské štáty smernicu⁶ transponovali a začali uplatňovať vykonávacie predpisy od plánovaných dátumov (t.j. od 1. júla 2005, v prípade Bulharska a Rumunska to bolo od 1. januára 2007). Komisia začala konanie o porušení predpisov proti jednotlivým členským štátom vo veci konkrétnych prvkov ich vykonávacích predpisov, ktoré sa uzavreli len potom, keď tieto dotknuté členské štáty potvrdili, že tieto predpisy boli uvedené do súladu so smernicou. V súčasnosti neexistujú žiadne neuzatvorené konania o porušení predpisov.

Komisia sa na zasadnutí Rady ECOFIN zo 7. decembra 2010 zaviazala, že do polovice roka 2011 predloží správu ad-hoc o riadnom a účinnom uplatňovaní smernice členskými štátmi. Útvary Komisie na základe odpovedí na dotazník rozposlaný všetkým členským štátom zostavili uvedenú správu (SEK 2011 (775) v konečnom znení⁷), ktorá sa postúpila Rade 14. júna 2011.

Z posúdenia odpovedí členských štátov vyplýva, že niektoré ustanovenia smernice vykladali členské štáty odlišne. Niektoré riziká rozdielneho výkladu takto zdôraznené sa určili už v správe z roku 2008. V tejto súvislosti by sa hlavné problémy odstránili prostredníctvom zodpovedajúcich nových predpisov obsiahnutých v návrhu.

3. FUNGOVANIE SMERNICE

Fungovanie smernice sa posúdilo pomocou dotazníka rozposlaného daňovým správam členských štátov, ktorý sa týkal používania údajov vymieňaných podľa smernice. Komisia okrem toho prekontrolovala štatistické údaje poskytnuté podľa smernice a dala vyhotoviť štúdiu na posúdenie administratívnej záťaže pre hospodárske subjekty vyplývajúcej z existujúcej smernice. Hlavné zistenia tejto analýzy sú uvedené ďalej.

3.1. Dotazník o používaní údajov

Odborníkom zo skupiny ACDT⁸ sa zaslal dotazník o používaní údajov, ktoré dostali ich daňové správy z iných členských štátov. Dotazník sa týkal: používania údajov pre daňové audity; kvality údajov prijatých od iných členských štátov; a toho, či zavedenie smernice viedlo k lepšiemu dodržiavaniu predpisov daňovníkmi.

⁶ http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:72003L0048:EN:NOT#FIELD_BE

⁷ [http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/personal_tax/savings_tax/implementation/sec\(2011\)775_en.pdf](http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/personal_tax/savings_tax/implementation/sec(2011)775_en.pdf)

⁸ Odborná skupina Komisie zložená z národných expertov v oblasti administratívnej spolupráce v oblasti priameho zdanenia (Administrative Cooperation in Direct Taxation)

Osvedčené postupy

Členské štáty, ktoré vykonali posúdenie, oznámili pozitívne výsledky týkajúce sa dodržiavania predpisov. V tomto prehodnotení sú však zdôraznené niektoré oblasti, ktoré by členské štáty mohli zlepšiť s cieľom lepšie využívať vymieňané informácie:

- spojenie databázy smernice o úsporách s vnútroštátnou daňovou databázou;
- vývoj riadenia rizika a automatizovanejšieho postupu krížovej kontroly údajov;
- zjednodušenie šírenia údajov medzi ústrednou daňovou správou a miestnymi úradmi zodpovednými za výber daní.

Kvalita údajov

Členské štáty zdôraznili jasný nárast kvality údajov, ktoré dostávajú, vďaka štruktúrovanému formátu a spoločným pravidlám postupov, podľa ktorých sa údaje oznamujú. V porovnaní s výmenou informácií podľa dvojstranných zmlúv je kvalita údajov prijatých podľa smernice výrazne vyššia.

Kvalita prijatých údajov je však pre niektoré členské štáty naďalej znepokojivá. Približne polovica členských štátov potvrdila, že v súčasnosti vykonávajú kontroly obsahu informácií prijatých od vyplácajúcich zástupcov, než ich odošlú prijímajúcim členským štátom.

Vzhľadom na význam nárastu kvality by mali všetky členské štáty zvážiť používanie systematických kontrol kvality informácií, ktoré sa majú odoslať. Okrem toho sú členské štáty podnecované, aby používali on-line kontrolný systém, ktorý Komisia vyvíja pre daňové identifikačné číslo (TIN) na správnu identifikáciu daňovníka.

3.2. Štatistické údaje podľa smernice

Keďže sa smernica používa len od 1.7.2005, rozsah prvého prehodnotenia sa obmedzil pre nedostatok údajov. Až na zasadnutí Rady 12.5.2008 sa členské štáty dohodli na štatistických údajoch⁹, ktoré sa majú poskytnúť Komisii na posúdenie efektívnosti a účinnosti smernice.

Od prvého prehodnotenia sa vymedzili definície údajov a formáty, ktoré viedli k lepšej a včasnejšej výmene informácií medzi členskými štátmi. Čo sa týka množstva vymenených údajov, najviac informácií vymenili členské štáty, ktoré sú veľké alebo ktoré majú významné finančné strediská. Rokom s najvyšším počtom vymenených informácií bol rok 2007 s nahlásenými transakciami v hodnote 38,9 miliardy EUR (v roku 2009¹⁰ to bolo: 9,9 miliardy EUR). Zahnutie hrubých výnosov do údajov môže viesť k odlišnému porovnávaciemu základu, a ak sa tento prvok vylúči, oznamované sumy sú stabilnejšie (príjem z úrokov v roku 2009 je 2,3 miliardy EUR (v roku 2007 to bolo: 3,6 miliardy EUR)). Zrážková daň zdieľaná všetkými krajinami podľa smernice a súvisiacich dohôd sa znížila zo 700,9 miliónov EUR v roku 2008 na 459,9 miliónov EUR v roku 2009. Pokles vymenených informácií aj zrazenej

⁹ <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/08/st09/st09467.en08.pdf>

¹⁰ Švédsko nepredložilo Komisii údaje o informáciách vymenených s ostatnými členskými štátmi za všetky daňové obdobia. Írsko malo pri predkladaní údajov za rok 2009 technické problémy.

dane možno čiastočne vysvetliť finančnou krízou v poslednom štvrtroku roku 2008, ktorá viedla k výraznému poklesu úrokových sadzieb v prípade vkladov domácností v roku 2009.

Pozoruhodným znakom údajov je vysoká variabilita informácií vymieňaných členskými štátmi počas obdobia prehodnocovania. Simuláciou pri cezhraničných vkladoch ECB (oddiel 4 tejto správy) sa potvrdilo, že v prípade niektorých členských štátoch sumy úrokových platieb oznámené pre klasický druh príjmu z úrokov boli pod odhadovanou referenčnou hodnotou pre cezhraničné vklady a úrokové sadzby. Odpovede členských štátov na správu ad-hoc (oddiel 2 tejto správy) navyše naznačili, že väčšina členských štátov sa spolieha najmä na správne používanie svojich usmernení vyplácajúcimi zástupcami na presnú identifikáciu príslušného príjmu, ktorý sa má ohlásiť, hoci majú zavedené ustanovenia na vykonanie auditov a používanie sankcií za nedodržovanie smernice.

Na vyriešenie problému variability údajov vymieňaných medzi jednotlivými daňovými obdobiami by mali členské štáty zvážiť používanie kontrol úplnosti údajov predložených svojimi vyplácajúcimi zástupcami vrátane: (i) centrálného registra, ktorý zriadi každý členský štát, v ktorom sú uvedení vyplácajúci zástupcovia usadení v ich jurisdikciách, na overenie včasného predloženia údajov; (ii) analýzy fluktuácie údajov predložených vyplácajúcimi zástupcami, predovšetkým v prípade nahlásených súm a počte vlastníkov pôžitkov; (iii) spolupráce medzi členskými štátmi s cieľom posilniť postupy auditu týkajúce sa vyplácajúcich zástupcov vrátane systému vyplácajúcich zástupcov a interných kontrolných usmernení; a (iv) vývoja referenčných hodnôt a porovnaní s inými zdrojmi údajov, napríklad s vnútroštátnymi štatistickými údajmi o oznamovaní cezhraničných vkladov.

3.3. Vyhodnotenie počiatkových a opakovaných nákladov na vykonávanie smernice

V štúdiu na posúdenie administratívnej záťaže pre hospodárske subjekty vyplývajúcej z existujúcej smernice sa dospelo k záveru, že informácie už mali k dispozícii v prípade väčšiny oznamovacích povinností podľa existujúcej smernice v dôsledku právnych predpisov proti praniu špinavých peňazí¹¹, vnútroštátnych právnych predpisov alebo interných obchodných postupov. Nikto z respondentov však neuviedol, že by zhromažďoval informácie k článku 4 ods. 2 (ustanovenia o vyplácajúcom zástupcovi pri pripísaní platby), pokiaľ by sa tak nevyžadovalo podľa smernice.

Vyplácajúci zástupcovia považujú väčšinu krokov pri oznamovaní podľa smernice za náklady na „bežnú činnosť“, a preto sa súvisiaca administratívna záťaž nezdá byť nadmerná.

¹¹ **Smernica** Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES z 26. októbra 2005 o predchádzaní využívania finančného systému na účely prania špinavých peňazí a financovania terorizmu (Text s významom pre EHP)

4. EKONOMICKÉ HODNOTENIE

Ako súčasť tohto prehodnotenia sa vykonalo ekonomické hodnotenie s cieľom zanalyzovať vývoj kľúčových trhov EÚ a mimo EÚ so sporiacimi produktmi z hľadiska významu príslušných trhov a geografickej štruktúry ich klientskej základne. Použili sa oznamované bankové údaje od Banky pre medzinárodné zúčtovanie (Bank of International Settlements – BIS), Európskej centrálnej banky (ECB) a Švajčiarskej národnej banky (SNB). Údaje ECB sa taktiež použili na uskutočnenie simulácie o rozsahu potenciálneho základu výmeny informácií alebo výberu zrážkovej dane.

Okrem toho sa použili údaje o príslušných osobitných trhoch – 1) dlhopisoch a akciách (od CPIS MMF), 2) dlhových a kapitálových produktoch a derivátoch všeobecne (od Eurostatu), 3) štruktúrovaných retailových produktoch (z databázy Avery), 4) podnikoch kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (najmä od EFAMA) a 5) poistných produktoch (najmä zo štúdie spoločnosti Europe Economics) – s cieľom zanalyzovať vývoj týchto trhov v posledných rokoch.

Na účely tejto správy sa pojmom PKIPCP odkazuje na podniky alebo subjekty schválené v súlade so smernicou 2009/65/ES¹² (predtým smernica 85/611/EHS¹³). Pojmy nepatriace medzi PKIPCP a fondy nepatriace medzi PKIPCP odkazujú na všetky ostatné fondy alebo programy kolektívneho investovania.

Hlavné zistenia tohto hodnotenia sú uvedené nižšie.

ÚDAJE BIS

Medzinárodné bankové lokačné štatistické údaje Banky pre medzinárodné zúčtovanie (BIS) zahŕňajú štvrťročné údaje o aktívach a záväzkoch tuzemských bánk a pobočiek zahraničných bánk umiestnených v 43 vykazujúcich krajinách v bilaterálnom rozčlenení podľa krajiny, s ktorými sa vykonávajú transakcie, ich zahraničných protistrán. Pozície sa hlásia v hrubých a nekonsolidovaných hodnotách v miliónoch USD.

Väčšina významných off-shore finančných stredísk nesúhlasila so zverejnením svojich bilaterálnych pozícií cez BIS. Verejne dostupné údaje BIS vrátane údajov o krajinách, s ktorými sa vykonávajú transakcie¹⁴, však umožnili podrobnú analýzu off-shore holdingov s jurisdikciami v rámci siete dohôd o úsporách a mimo tejto siete.

Z verejne dostupných údajov BIS vyplynulo, že suma zahraničných nebankových vkladov na Kajmanských ostrovoch v roku 2011 je druhou najväčšou z vykazovaných krajín BIS a porovnateľnou so Spojenými štátmi. Výsledkami analýzy krajín, s ktorými sa vykonávajú

¹² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/65/ES z 13. júla 2009 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP) (Ú. v. EÚ L 302, 17.11.2009, s. 32).

¹³ Smernica Rady 85/611/EHS z 20. decembra 1985 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (PKIPCP) (Ú. v. ES L 375, 31.12.1985, s. 3).

¹⁴ Všetky členské štáty, Švajčiarsko a Guernsey súhlasili so zverejnením svojich bilaterálnych pozícií so všetkými krajinami, s ktorými sa vykonávajú transakcie, t.j. s krajinami majiteľov vkladov.

transakcie, sa ukázalo, že významný podiel nebankových vkladov v členských štátoch a v jurisdikciách v rámci siete dohôd o úsporách držia zákazníci umiestnení v off-shore jurisdikciách (v priemere 35 % v prípade členských štátov a jurisdikcií v rámci siete dohôd o úsporách spolu za roky 2000 - 2010; v prípade jurisdikcií v rámci siete dohôd o úsporách dosiahol tento podiel najvyššiu hodnotu 65 % v roku 2007).¹⁵

Význam off-shore stredísk ako lokality pre vklady a miesta usadenia alebo správy štruktúr držiteľov nebankových vkladov ukazuje, že zavedenie predpisov ustanovení o prehľadnosti a vyplácajúcich zástupcoch pri pripísaní platby pre niektoré právne štruktúry umiestnené v off-shore jurisdikciách je oprávnené a nevyhnutné pre smernicu aj pre dohody o úsporách.

¹⁵ Dá sa racionálne predpokladať, že nebankové odvetvie v týchto jurisdikciách nepozostáva predovšetkým z priemyselných spoločností alebo jednotlivcov, ale zo sprostredkovateľských subjektov.

ÚDAJE ECB

Simulácia pokrytia

Údaje poskytnuté Európskou centrálnou bankou sú založené na súvahovej štatistike MFI¹⁶. Finančné inštitúcie v každom členskom štáte oznamujú ECB mesačne vklady držané nerezidentskými domácnosťami umiestnenými v eurozóne. Sumy sa oznamujú súhrnne pre celú eurozónu bez podrobného rozdelenia podľa jednotlivých členských štátov eurozóny. Údaje sa rozdeľujú podľa odvetvia majiteľa vkladu (vrátane podrobného rozdelenia pri domácnostiach) do siedmich rôznych splatností úrokových sadzieb. Tieto údaje sa vybrali ako najlepšie dostupné na uskutočnenie simulácie s cieľom poskytnúť obmedzené hodnotenie toho, či vymieňané údaje (alebo vybraná zrážková daň) podľa smernice odzrkadľujú uspokojujúce pokrytie možného dotknutého daňového základu.

Pri použití referenčnej hodnoty 70 % odhadovaného pokrytia pre priemerné údaje za daňové obdobie 2006 – 2009 spadá sedem členských štátov pod referenčnú hodnotu 70 % pokrytia a štyri ďalšie členské štáty sú pod 100 %. 16 členských štátov prekračuje 100 %¹⁷.

Výsledky simulácie ďalej podporujú potrebu toho, aby členské štáty zvážili používanie systematických kontrol úplnosti údajov predkladaných vyplácajúcimi zástupcami, ako sa navrhuje v oddiele 3.2.

Vývoj cezhraničných vkladov domácností eurozóny

Údaje ECB sa takisto zanalyzovali na posúdenie vývoja cezhraničných vkladov. Vklady všetkých splatností vrátane vkladov splatných na požiadanie typicky nízko úročených dosiahli výšku 164 miliárd EUR v roku 2003 a v októbri 2008 sa vyšplhali na viac než 247 miliárd EUR (50 % nárast za dané obdobie).

Vklady s dohodnutou splatnosťou poklesli zo 72 miliárd EUR v januári 2003 na 60 miliárd EUR v novembri 2005 – 15 % za dané obdobie a mesačný pokles o 0,52 %. Tento vývoj sa neopakoval pri vkladoch bez dohodnutej splatnosti (napr. vkladoch splatných na požiadanie). Presnejšie rozlíšenie trendov pri vkladoch s dohodnutou splatnosťou v členských štátoch eurozóny a členských štátoch, ktoré nie sú členmi eurozóny, ukazuje, že klesajúci trend do novembra 2005 prišiel predovšetkým z členských štátov eurozóny (-38,84 % za dané obdobie a mesačný pokles o 1,51 %). Počas nasledujúcich troch rokov od novembra 2005 do novembra 2008 vykázali tieto dve kategórie takmer dokonale zladený nárast v cezhraničných vkladoch zo 60 miliárd EUR na 81 miliárd EUR (nárast o 25 % pre eurozónu a 30 % pre oblasť mimo eurozóny).

¹⁶ MFI: peňažná finančná inštitúcia (monetary financial institution)

¹⁷ Výsledky nad 100 % sú normálne, pretože vymedzenie príjmu z úroku v smernici je širšie než vklady, na ktoré sa vzťahujú údaje ECB.

Po konci roku 2008 sa zdá, že vklady s dohodnutou splatnosťou postihol v členských štátoch eurozóny najväčší pokles (zo 41 miliárd EUR v novembri 2008 na 21 miliárd EUR v marci 2010), predovšetkým v dôsledku finančnej krízy.

Trendy pri cezhraničných vkladoch domácností eurozóny v ostatných členských štátoch poukazujú na všeobecný nárast až do začiatku finančnej krízy. Nárast bol predovšetkým hnaný vkladmi bez dohodnutej splatnosti (napr. vkladmi splatnými na požiadanie s veľmi nízkymi úrokovými sadzbami), pričom vklady s dohodnutou splatnosťou (napr. termínované sporiace účty s vyššími úrokovými sadzbami) v členských štátoch eurozóny klesali do novembra 2005, ale potom sa zotavili v súlade s vkladmi mimo eurozóny.

ÚDAJE SNB

Švajčiarska národná banka (SNB) vydáva ročnú publikáciu „Banky vo Švajčiarsku“, v ktorej sú uvedené podrobné štatistické údaje založené na finančných správach švajčiarskych bánk. Čo je najdôležitejšie, v publikácii sa nachádzajú niektoré podrobné geografické členenia a/alebo členenia klientov pre: (i) „Geografické členenie aktív a záväzkov vykázaných v súvahe“; (ii) „Poručnícke obchody podľa krajiny“; a (iii) „Držby cenných papierov v zákaznickej úschove bánk podľa domicilu majiteľa účtu, kategórie cenných papierov a hospodárskeho odvetvia“;

Z výsledkov údajov SNB vyplýva silná klientska základňa v off-shore jurisdikciách patriacich do siete dohôd o úsporách i mimo túto sieť¹⁸. Tým sa potvrdzuje naliehavá potreba (pozri taktiež oddiel venovaný údajom BIS vyššie) riešiť také prípady, keď sprostredkovateľské štruktúry v off-shore jurisdikciách sú zapojené do výplaty príjmu z úspor jurisdikciami v rámci dohôd o úsporách a predovšetkým dohody o zdanení úspor medzi EÚ a Švajčiarskom.

ÚDAJE CPIS MMF

Medzinárodný menový fond (MMF) vo svojom prehľade koordinovaných portfóliových investícií (Coordinated Portfolio Investment survey – CPIS) vykazuje cezhraničné investičné pozície (držby investícií v trhových cenách prevažujúcich ku koncu roka) investorov s domicilom v 74 zúčastnených krajinách (krajina investora) s rozdelením podľa zodpovedajúcej krajiny investície (krajina emitenta). Údaje sú v zásade zostavené podľa toho, kde je umiestnený dlžník (emitent dlhopisu alebo podielového papiera) a veriteľ (investor), čím sa nevyhnutne neopakuje štatút vyplácajúceho zástupcu a vlastníka pôžitkov, ktorý má ústredný význam pre fungovanie smernice.

¹⁸ Napr. poručnícke záväzky voči (prevažne nebankovým) subjektom v Západnej Indii (na účely SNB a BIS zahŕňa Anguillu, Antiguu a Barbudu, Britské panenské ostrovy, Montserrat a Sv. Kryštofa/Sv. Kryštofa a Nevis) a Paname (s podielom 16 % pre Západnú Indiu a 9 % pre Panamu) sú na prvom a druhom mieste, pokiaľ ide o podiel vo všetkých poručníckych záväzkoch.

Z údajov CPIS možno vyvodiť dva hlavné závery o členských štátoch, ktoré poskytujú podrobné rozdelenie podľa odvetvia:

Zavedenie smernice neodradilo jednotlivých investorov od investovania do cenných papierov emitovaných v členských štátoch a predovšetkým v tých, ktoré si vymieňajú informácie. Naopak, v prípade väčšiny členských štátov zapojených do prehľadu jednotlivci zvýšili svoje investície do cenných papierov v členských štátoch, predovšetkým v tých, ktoré si vymieňajú informácie; a

luxemburské odvetvie investičných fondov zaznamenalo výrazný nárast svojho podielu na cezhraničných kapitálových investíciách domácností v EÚ.

ÚDAJE EUROSTATU

Príjmy

Porovnal sa príjem domácností so všetkými odvetviami hospodárstva v prípade príjmov patriacich a nepatriacich do rozsahu pôsobnosti smernice s cieľom preskúmať, či nastalo nahradenie produktov. Z údajov vyplynulo, že počas obdobia 2000 – 2009 príjem z úrokov, ktorí prijali domácnosti EÚ, ako podiel na dôchodku z majetku¹⁹ bol až do roku 2008 pomerne stabilný, než prudko poklesol v roku 2009 v dôsledku nižších úrokových sadzieb získaných pri dlhových nárokoch po finančnej kríze, čo je trend, ktorý platí taktiež pre celé hospodárstvo.

Podľa údajov Eurostatu o príjme sa nepozoroval žiadny zjavný posun zdroja príjmu z úspor smerom k produktom, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti smernice²⁰.

Aktíva

Analýzou dlhových aktív držaných domácnosťami sa ukázalo, že tieto aktíva boli počas obdobia 2000 – 2009 pomerne stabilné v porovnaní s akciami držanými domácnosťami, ktoré sa za rovnaké obdobie znížili takmer na polovicu, čo môže odrážať vyššiu averziu investorov voči riziku a/alebo všeobecné zníženie hodnoty akcií. Pozoruhodný vývoj predstavuje veľké zvýšenie finančných derivátov v držbe domácností (1,05 % celkových aktív domácností v roku 1999 a 18,03 % v roku 2009).

Zvýšené používanie finančných derivátov by podporovalo rozšírenie rozsahu pôsobnosti smernice tak, aby zahŕňala štruktúrované finančné produkty, v prípade ktorých sú podkladové aktíva rovnocenné pohľadávkam.

ŠTRUKTÚROVANÉ RETAILOVÉ PRODUKTY

Komisia využila databázu Avery pre štruktúrované retailové produkty, ktorá obsahuje podrobné údaje o 34 trhoch a takmer 2 milióny štruktúrovaných produktov z celého sveta.

¹⁹ Dôchodky z majetku: výnosy z aktív.

²⁰ Treba poznamenať, že hlavné obmedzenie údajov Eurostatu je také, že nerozlišujú medzi tuzemským a cezhraničným príjmom, a preto možno vyvodiť len všeobecné závery.

Odhaduje sa, že táto databáza od januára 2005 zahŕňa približne 90 % štruktúrovaných retailových produktov vydaných v Európe. Hlavným obmedzením je to, že táto databáza je určená pre marketingové potreby klientov a nerozlišuje na účely smernice medzi tuzemskými investíciami a cezhraničnými investíciami. Bez ohľadu na nedostatok osobitných údajov o cezhraničnom prvku sa význam tohto trhu s produktmi však preukázal veľkosťou trhu, kde súčasný objem tržieb na sledovaných trhoch EÚ predstavuje 767,3 miliardy EUR. Tento trh s produktmi prešiel všeobecne rýchlym vývojom (s priemerným ročným nárastom vo výške viac než 30 %), pričom vysoký podiel produktov disponuje ochranou kapitálu (podiel týchto produktov na celkovom objeme emisie predstavuje 60 až 70 %) a ich základné prvky sú založené na úrokoch (podiel kategórie úročených aktív vzrástol z 3,2 % v roku 2001 na takmer 30 % v roku 2007).

Preukázaný význam trhov so štruktúrovanými produktmi a predovšetkým produktmi podobným pohľadom, ako aj vývoj osobitných európskych trhov, ktoré poskytujú produkty najmä zahraničným retailovým investorom, odôvodňuje a podporuje rozšírenie smernice a dohôd o úsporách o dotknuté druhy štruktúrovaných produktov.

Údaje PKIPCP²¹

Pokiaľ ide o nahraditeľnosť fondov, podľa údajov poskytnutých asociáciou EFAMA²² nastalo zníženie podielu dlhopisových fondov na celkových PKIPCP (31 % v roku 2002 na 23 % v roku 2010) a nárast investícií do PKIPCP iných kategórií fondov, u ktorých je vyššia pravdepodobnosť, že budú mimo rozsahu pôsobnosti smernice 2003/48/ES z dôvodu zloženia ich aktív. Počas rovnakého obdobia nastal rovnako posun k fondom nepatriacim medzi PKIPCP (22 % v roku 2002 na 25 % v roku 2010).

Nárast fondov nepatriacich medzi PKIPCP, hoci ho nevyhnutne nevyvolali stratégie vyhýbania sa daňovým povinnosťiam, odôvodňuje opatrenia obsiahnuté v návrhu na rovnaké zaobchádzanie s fondmi PKIPCP a fondmi nepatriacimi medzi PKIPCP, ktoré majú porovnateľné zloženie aktív.

POISTNÉ PRODUKTY

Zdroje údajov aj jednotlivé dôkazy poukazujú na primeranosť zahrnutia produktov životného poistenia s investičným prvkom do rozsahu pôsobnosti návrhu. V správe PRIPS²³, ktorú vypracovala spoločnosť Europe Economics, sa poukázalo na význam životného poistenia viazaného na investičné fondy ako časť trhu EÚ so životným poistením vrátane členských štátov, ktoré vo významnej miere poskytujú cezhraničné životné poistenie retailovým investorom z EÚ.

Vývoj významných cezhraničných trhov pre produkty životného poistenia viazaného na investičné fondy (považované za distribučný kanál pre PKIPCP) odôvodňuje prvok

²¹ K uplatňovanému vymedzeniu pozri stranu 6.

²² EFAMA: Európska asociácia pre správu fondov a aktív (European Fund and Asset Management Association)

²³ Štúdia o nákladoch a prínosoch možných zmien distribučných predpisov pre investičné produkty v oblasti poistenia a iné retailové investičné produkty nespádajúce pod MiFiD.
http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2010/prips/costs_benefits_study_en.pdf

obsiahnutý v návrhu, podľa ktorého by sa smernica rozšírila na výnosy z poisťných produktov, ktoré sú porovnateľné s pohľadávkami.

5. ZÁVERY

Členské štáty vo všeobecnosti vyjadrili spokojnosť s údajmi získanými podľa smernice na zaistenie dodržiavania ohlasovacích povinností spojených s príjmom z úrokov daňovníkmi. Členské štáty za obdobie prehodnocovania oznámili jasný nárast kvality získaných údajov, ktorú pripisujú štruktúrovanému formátu a spoločným pravidlám postupov, podľa ktorých sa údaje oznamujú. Prehodnotením sa taktiež ukázalo, ako členské štáty môžu lepšie využívať údaje, a preukázala sa potreba ďalšieho zlepšovania správnosti a úplnosti vymieňaných údajov.

Z ekonomického hodnotenia vyplynulo, že aktualizácia smernice a príslušných dohôd o úsporách z hľadiska rozsahu produktov, ako aj zahrnutých transakcií a hospodárskych subjektov, je naliehavo potrebná s cieľom vyriešiť existujúce možnosti obchádzania právnych predpisov vrátane možností vyplývajúcich z trojstranných situácií, ktoré zahŕňajú jurisdikcie patriace do rozsahu pôsobnosti dohôd o úsporách i mimo neho. Je potrebná dohoda o tomto návrhu, ako aj prijatie mandátu na rokovanie pre náležité zlepšenia týchto dohôd s cieľom podporiť transparentnosť a dobrú správu a riadenie v oblasti daní v rámci EÚ i za jej hranicami.